

Stura, Julia

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:791073>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-14**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu

Akademija likovnih umjetnosti

Prijediplomski sveučilišni studij Animirani film i novi mediji

JULIA STURA

ŠPILJA

ZAVRŠNI RAD

Mentorica: doc. art. Jelena Oroz

Zagreb, 2023./2024.

Sadržaj

SINOPSIS.....	1
REDATELJSKA KONCEPCIJA.....	1
SCENARIJ.....	3
SLIKOVNA KNJIGA SNIMANJA.....	5
VIZUALNI PREDLOŠCI.....	27

SINOPSIS

Špiljska djevojka prati svoju umjetničku intuiciju.

REDATELJSKA KONCEPCIJA

1) Osobni razlozi za realizaciju djela.

Sa *Špiljom* vraćam se u ogoljenost kamenog doba; u svijetu bez oceana informacija koje nas preplavljaju svaki dan pronalazim inspiraciju za narativnu strukturu filma - gradim most između moderne svakodnevice i neodređenog mjesta usred paleolitika. Crtam i montiram ovaj film s alatima moderne tehnologije (struja, laptop, tablet, razni softveri, digitalni kod) i u isto vrijeme promišljam umjetničku praksu i životne uvjete naših dalekih predaka. Film je dijelom autobiografski – špiljska djevojka koja svom plemenu prepričava novootkriveni korak u svojoj umjetničkoj praksi predstavlja početke moje umjetničke eksperimentacije (između ostalog i osobno otkrivanje rada u mediju animacije), uviđanje neizmjerne važnosti u dijeljenju umjetnosti s obitelji, bližnjima, prijateljima, profesorima, kolegama, nepoznatima te u daljnjem razvijanju i promišljanju vlastitog umjetničkog djela na temelju njihovih uvida, pitanja, komentara.

U *Špilji* se također bavim tematiziranjem samog medija animacije kroz prikaz magičnog prizivanja pozitivnih rezultata lova jedne vizualne umjetnice u kamenom dobu, radim svojevrsnu odu prirodi i ciklusu života i smrti te konceptualno i vizualno radim poveznicu između Sunca, vatre i svjetla kao katalizatora za sve navedeno.

Naslov filma - *Špilja* - u simboličkom smislu predstavlja sveto mjesto gdje pojedinac može doći u izravnu komunikaciju sam sa sobom i s nečim većim od sebe. Polja, planine i otvorena prostranstva su također sveta mjesta, ali špilja je mjesto duboke introspekcije, ono unutar kojeg se navedene teme kojima se bavim u filmu rađaju i razvijaju.

2) Karakteri i njihov ambijent

Glavni lik u filmu je špiljska djevojka koja prati svoju umjetničku intuiciju, ustaje se iz meditacije usred livade i prolazi kraj svog plemena, ulazi u špilju, crta viđeni prirodni svijet, ali nije zadovoljna, nešto nedostaje. Pažnju joj odvlači svjetlo u dubini špilje; približava mu se, pomišljajući da je netko nepoznat tamo.

Vatra je drevna tehnologija, djevojci i njezinom plemenu i alat i utjeha, svjetlo vatre je stvarnost, ali i čarolija. Vatra kojoj se djevojka približava ostaje misteriozne naravi – ona ju poznaje, kao da gori tamo oduvijek. Špilja je pomalo strašno i nepoznato mjesto, ali i ono u koje se vrijedi povući, doslovno i metaforički. Djevojčina vizija se mijenja u skladu s ambijentom u kojem se nalazi – duboka špilja i svjetlo vatre potiču novu inspiraciju. Kada ponovno nacрта bizona, radi superpoziciju više skica – noge bizona pod treperavim svjetlom izgledaju kao da se kreću. Zid je platno, vatra je katalizator, njezin um je projektor i ona gleda kratki film inspiriran neprekidnim ciklusom života i smrti. Bizon predstavlja silu prirode punu slobode i izobilja, on je moćan element majke Zemlje, ali čak i on umire – on hrani lovce i

njihove zajednice, ponovno postaje jedno sa zemljom, naraste u veličanstveno stablo i plemena mu odaju počast. Paleolitski taumatropi i pračovjekov nagon da, uz svjetlo vatre, s višestrukim crtežima iste životinje prikaže pokret su glavna inspiracija za ovaj film. Nadalje, razvijam ideju za likove i ambijent na temelju životinjskih crteža nepoznatih umjetnika iz špilja Lascaux, Chauvet, Altamira, te hipoteze da je pračovjek kroz crtež prizivao pozitivne rezultate lova i odavao počast životinjama.

Kada se ostatak djevojičinog plemena pojavi u špilji ona im počinje pričati novu priču, ili nastavljati staru, i oni joj se priključuju.

Pričanje priča je najstarija umjetnost, ona za kojom žudimo, u ljudskoj je naravi pronalaziti priču u svemu. Kada smo bili djeca svi smo tražili od odraslih da nam pričaju priče, ili smo ih sami stvarali. U gledatelju prvenstveno želim ponovno probuditi ljubav prema narativnoj umjetnosti, djetinju začudnost te osjećaj povezanosti s prirodnim svijetom i s vlastitom zajednicom kroz umjetnost.

3) Animacijsko pripovijedanje

2d crtežom i skicoznom naravi animacije želim evocirati osjećaj nečeg *starog*, skoro zaboravljenog ali itekako živog. Koristim klasično kadriranje i ispitujem vlastitu vještinu jednostavnog vizualnog pripovijedanja kroz praćenje lika koji se kreće od točke A do točke B. Viši rakursi u određenim total planovima prikazuju grandioznost špilje. U animacijskoj sekvenci ispred vatre u dubini špilje i zvuk i slika se mijenjaju, nagovještavajući ulazak u maštu glavnog lika. Prvotni izbor za glazbu su bili šamanski bubnjevi i čista ritmičnost udaralačkog instrumenta, ali izabrala sam odsvirati melodiju na mandolini radi rezonirajuće i vibrantne prirode njezinog zvuka.

Pola šumova u filmu je sa stranica poput *pixabay.com*, pola je snimljeno mobitelom, a glasove špiljskim ljudima dajem sama. Prepravljam i stavljam razne efekte na zvuk (jeka, *reverb*) u programima za montažu.

4) Slika

Među inspiracijama za likovnost filma navodim bestijarije i prikaze metamorfoza prirodnog svijeta umjetnice Kiki Smith, kao i njezinu praksu divljenja životinjskom svijetu kroz crtež te povezivanje čovjeka i prirode i u fizičkom i metafizičkom smislu. Prikazi kompleksne arhitekture špilje u filmu *Cave of Forgotten Dreams* od Wenera Herzoga me potiču na potragu za pojednostavljenim rješenjem prostora u *Špilji*. Za zemljane palete boja promatram slike Johna Bauera.

U postprodukciji se najviše bavim svjetlom vatre u špilji; mekani, glatki *loop* animacije odsjaja vatre je u kontrastu s ostatkom animacije i analognom teksturom filma.

SCENARIJ

EXT. ŠUMA, LIVADA U DALJINI

DJEVOJKA obučena u životinjsku kožu i krzno, s nakitom od kostiju oko vrata i kopljem u ruci sjedi blizu potoka.

DJEVOJKA promatra visoka stabla. Grane se njišu na vjetru.

DJEVOJKA spusti pogled i ugleda KRDO BIZONA na livadi u daljini.

BIZONI hodaju kroz vodu. DJEVOJČINE oči prate njihove noge u pokretu.

[NASLOV FILMA]

EXT. ISPRED ŠPILJE

DJEVOJKA ulazi u špilju. Prolazi pored GRUPICE LJUDI koji sjede i bruse kamenja.

INT. ŠPILJA, SLABO OSVIJETLJENA UDALJENOM VATROM

DJEVOJKA uzima posudicu s obližnjeg kamena i u nju stavlja zemlju i pigment.

DJEVOJKA crta po zidu: bizone, veprove, mamute, jelene. Crteži su linijski i simbolični.

DJEVOJKA se udalji i gleda u crteže u slabo osvijetljenoj špilji.

BIZONI hodaju kroz vodu. Statični crtež bizona na zidu špilje.

VEPROVI trče kroz šumu. Statični crtež veprova na zidu.

MAMUTI prolaze kroz visoku travu. Statični crtež mamuta na zidu špilje.

JELENI brste grmlje. Statični crtež jelena na zidu špilje.

DJEVOJKA sjedne na pod špilje, lagano frustrirana.

Okrene glavu prema vatri koja gori na drugoj strani špilje, dublje u unutrašnjosti.

DJEVOJKA promatra vatru. Vatra gori, pleše. Zidovi špilje i kamenja blizu vatre trepere na njenom svjetlu, sjene se miču.

DJEVOJKA se ustaje i hoda prema vatri. Gleda ju. Saginje se, uzima komad drveta i pali ga.

DJEVOJKA hoda nazad prema zidu po kojem je crtala.

Slaže drva i pali novu vatru, ispod zida s crtežima.

Nova vatra gori i zid s crtežima svijetli, treperi.

DJEVOJKA promatra crteže koji sada mijenjaju svoj intenzitet zbog svjetla vatre.

DJEVOJKA ponovno uzima zemlju s pigmentom.

DJEVOJKA crta jelena malo pognutijeg vrata preko crteža jelena koji stoji uspravno.

DJEVOJKA crta jelena sasvim pognute glave preko prijašnjeg crteža jelena polupognute glave.

DJEVOJKA se udalji i pogleda u vatru, pa u tri faze crteža jelena.

Zid treperi od svjetla vatre i crtež jelena koji je stajao uspravno sada izgleda kao da se kreće. Jelen se, u tri faze, na svjetlu vatre koja treperi, saginje i jede travu.

DJEVOJČINE oči se rašire.

Jednostavna, trofazna animacija jelena prerasta u punu animiranu sekvencu. Linijske životinje nacrtane na zidu špilje se sada u potpunosti kreću. Trče, isprepliću se. Stil animacije je u početku linijski i apstraktan, potom prerasta u kompleksnije crteže - živopisne i osjenčane.

DJEVOJČINO lice. Lagani smiješak.

KRAJ

*Napomena:

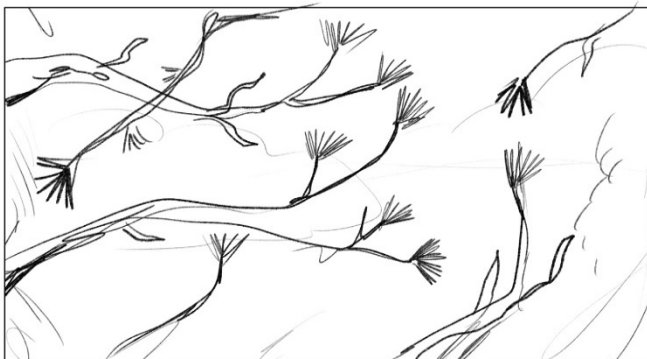
Scenarij filma i slikovnu knjigu snimanja za ovaj završni rad mijenjam u tijeku same izrade filma. Usred crtanja, bojanja i montaže dolazim do novih rješenja - prostorno, likovno, animacijski i konceptualno.

SLIKOVNA KNJIGA SNIMANJA

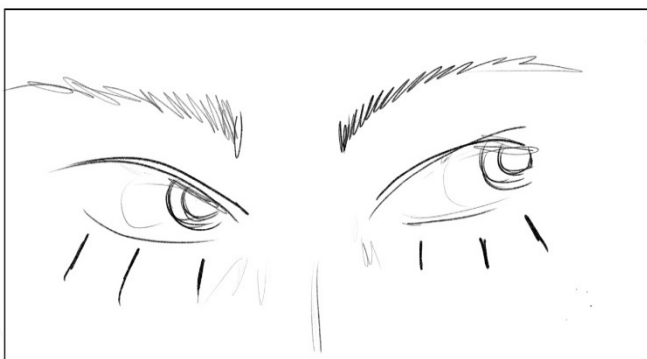

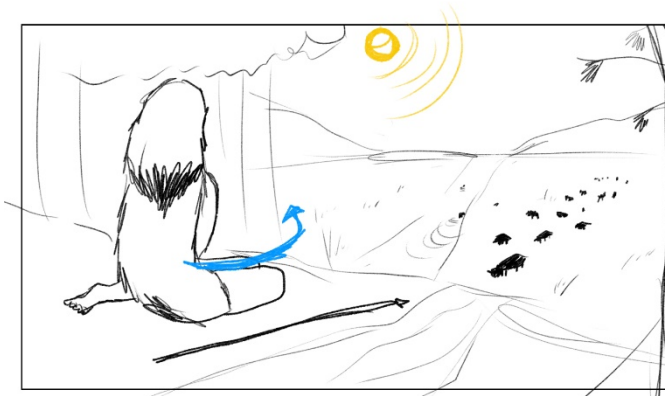
EXT. ŠUMA, LIVADA U DALJINI

DJEVOJKA obučena u životinjsku kožu i krzno, s nakitom od kostiju oko vrata i kopljem u ruci sjedi blizu potoka.

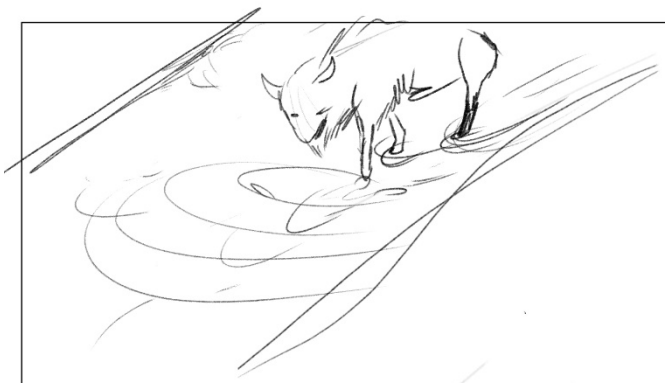

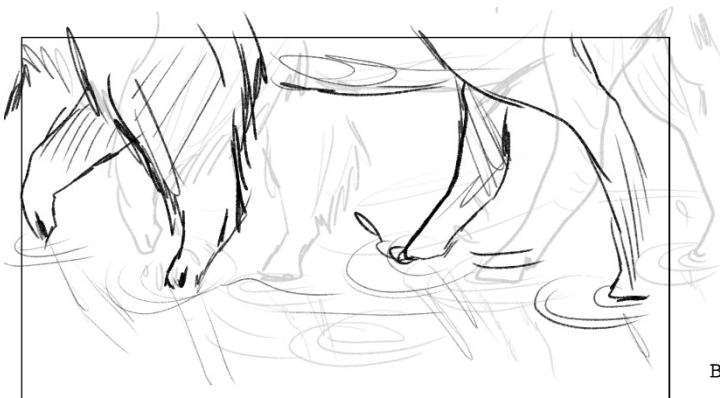
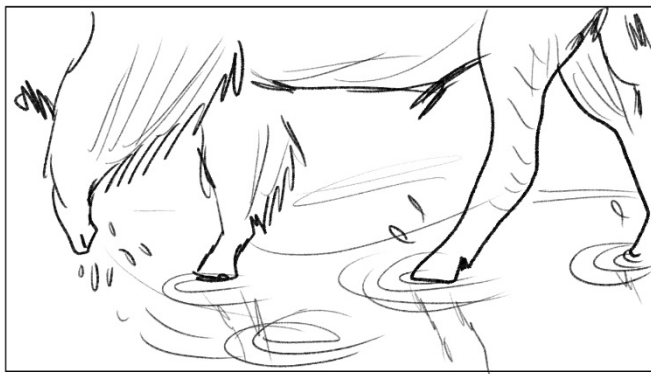
DJEVOJKA promatra visoka stabla. Grane se njišu na vjetru.

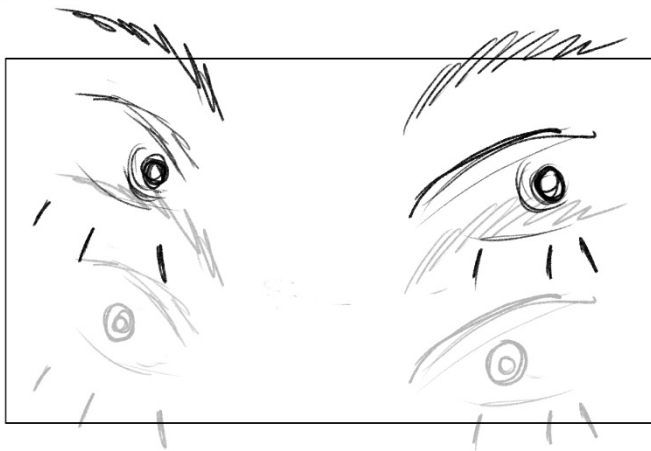
DJEVOJKA spusti pogled i ugleda KRDO BIZONA na livadi u daljini.

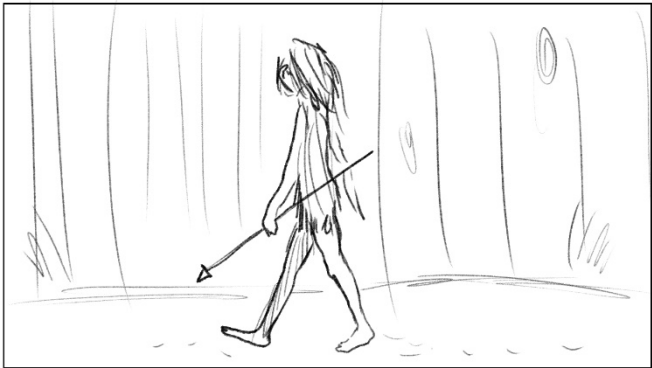
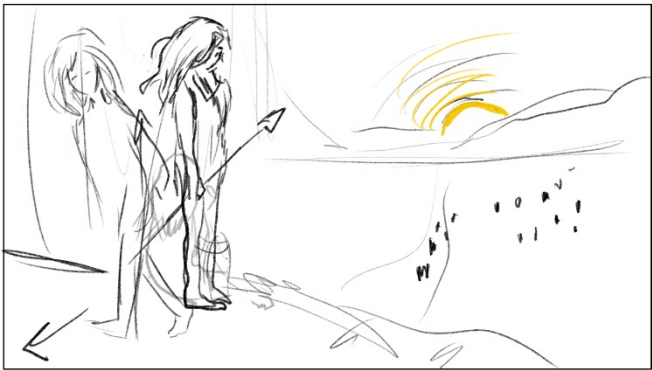
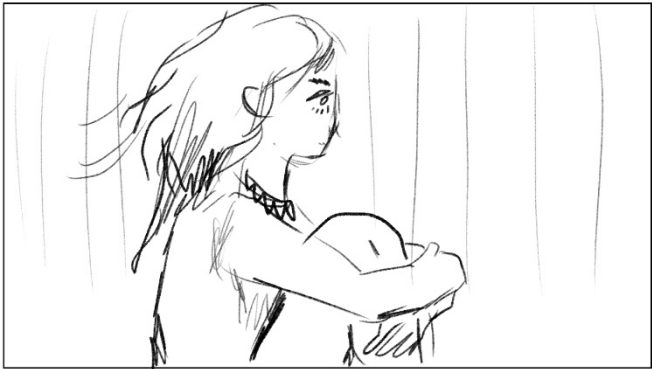

BIZONI hodaju kroz vodu.

DJEVOJČINE oči prate njihove
noge u
pokretu.

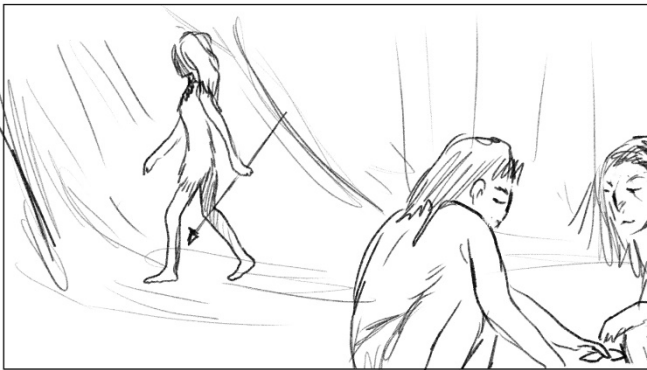
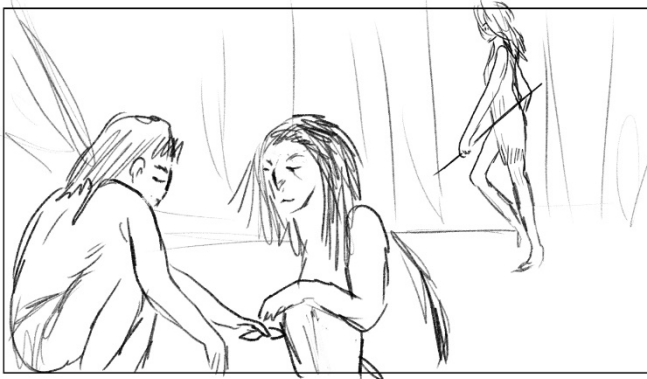

naslov

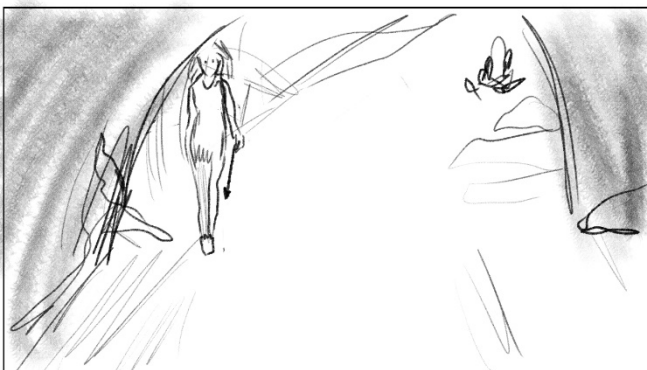

EXT. ISPRED ŠPILJE

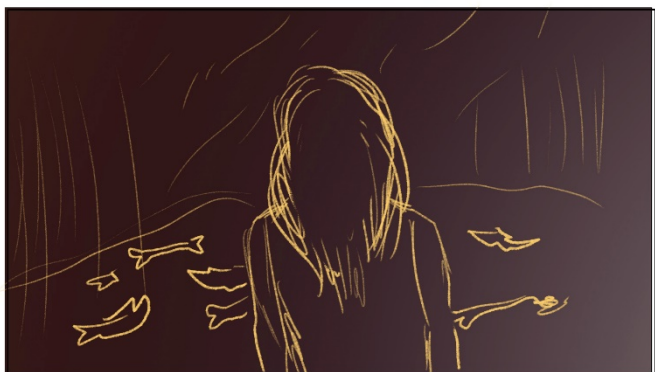
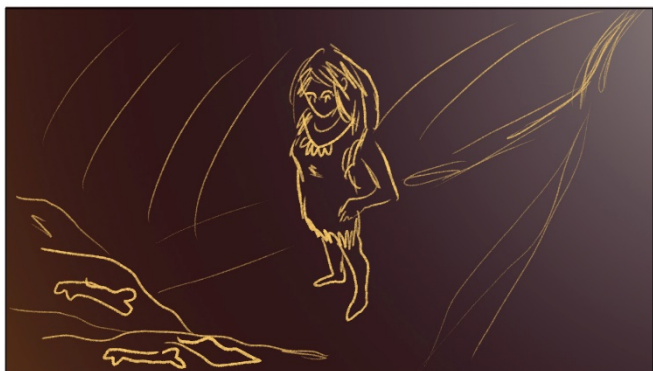
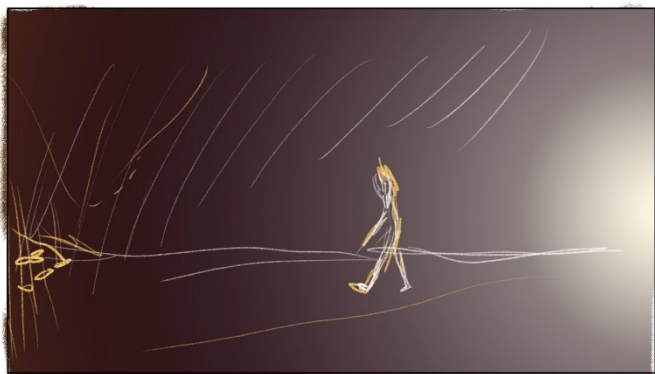

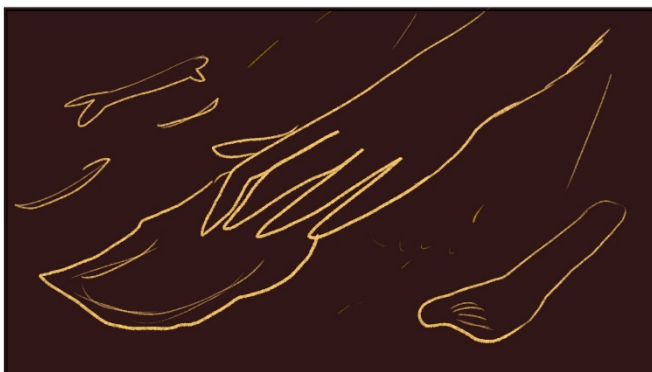
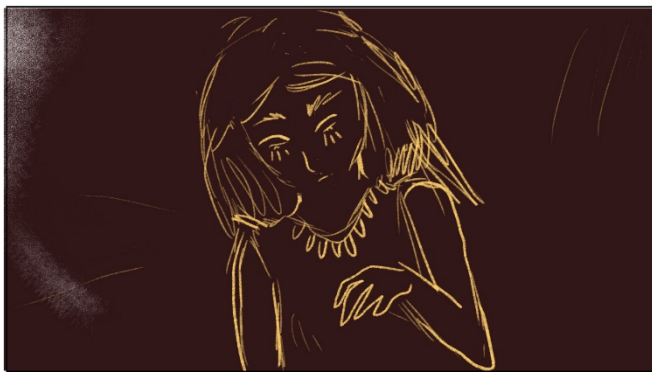
DJEVOJKA ulazi u špilju. Prolazi pored GRUPICE LJUDI koji sjede i bruse kamenja.

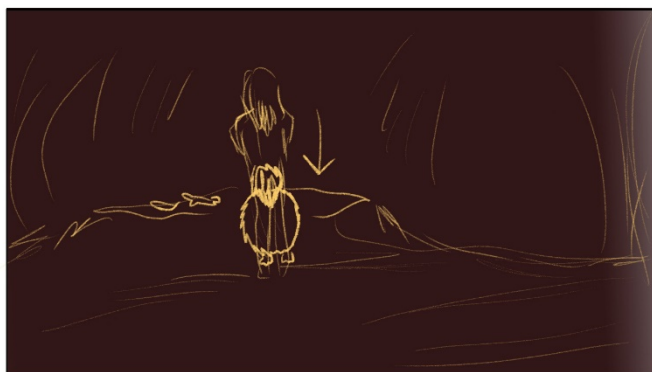

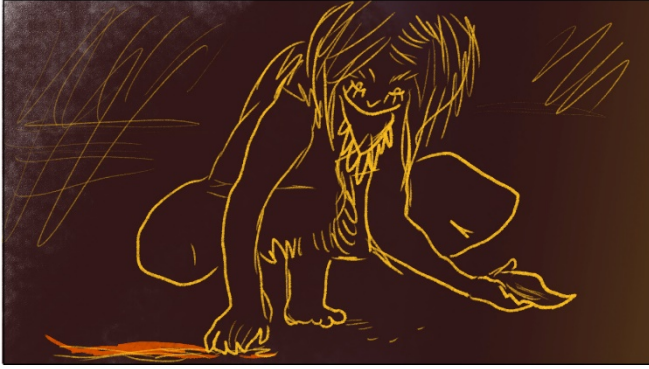
INT. ŠPILJA, SLABO OSVIJETLJENA
DANJIM SVJETLOM S JEDNE STRANE
I UDALJENOM VATROM IZ
UNUTRAŠNJOSTI

DJEVOJKA uzima životinjsku kost u obliku plitke posudice s obližnjeg kamena.

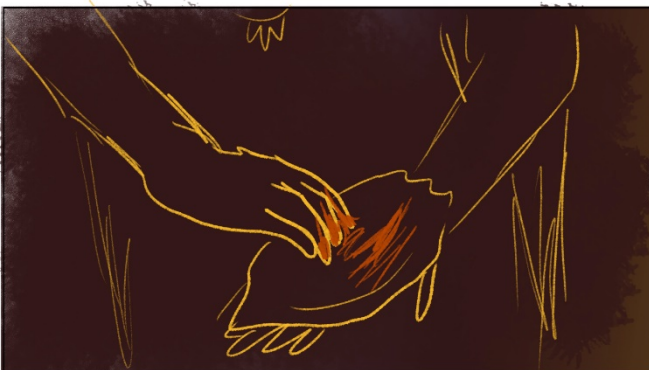
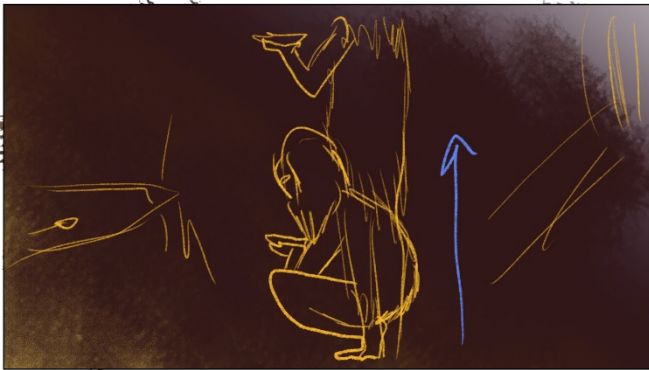

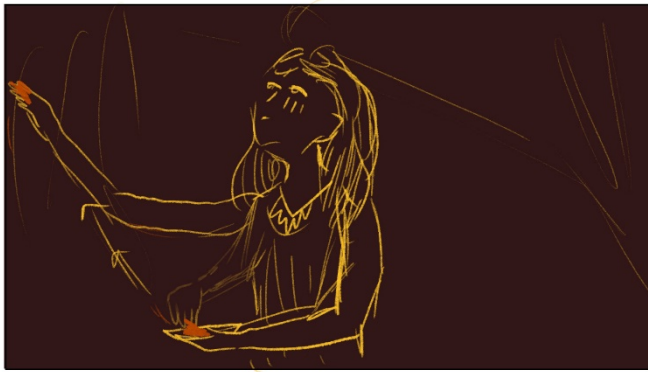

DJEVOJKA čučne i grabi crvenkastu zemlju.

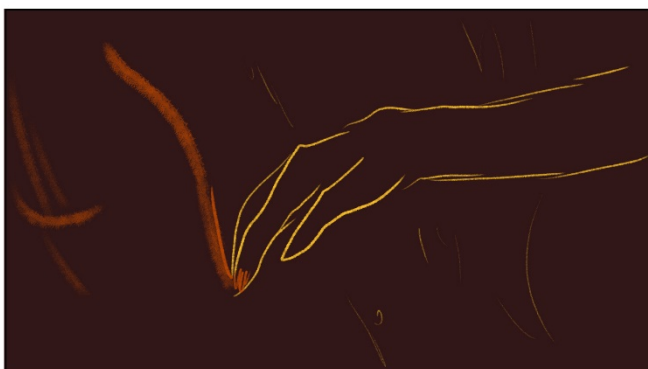
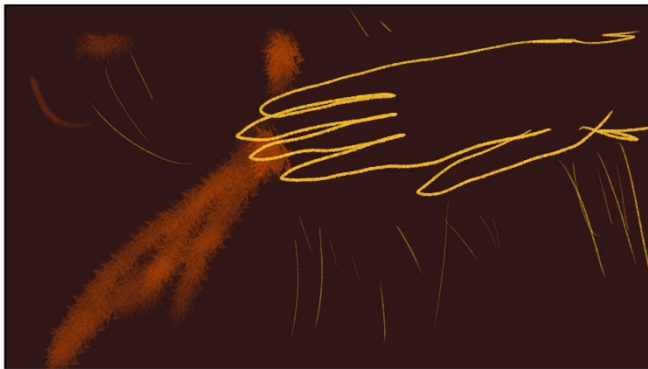

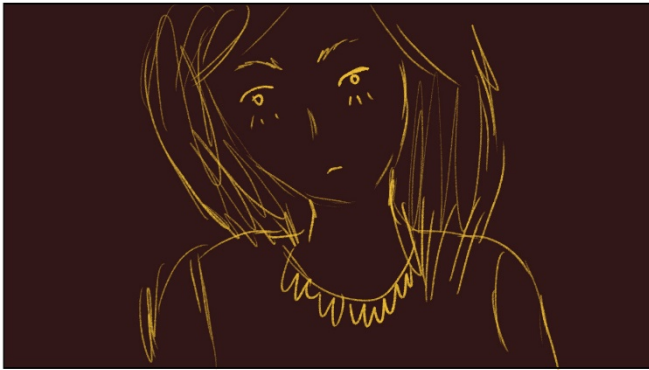
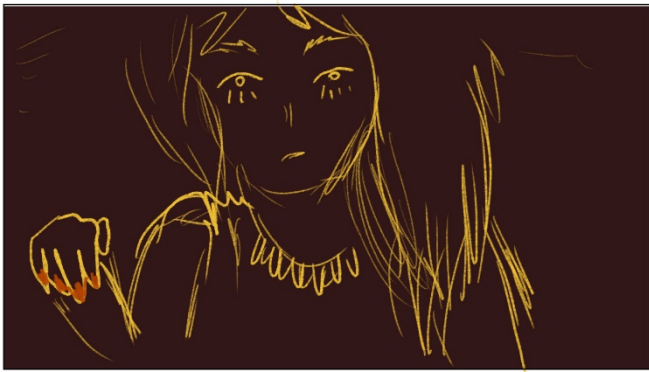
Stavlja ju u posudicu-kost.

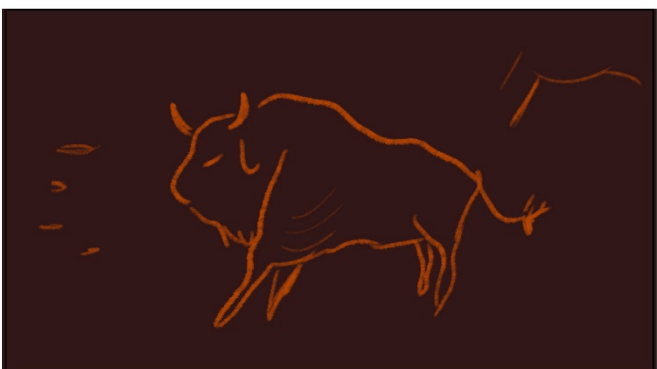
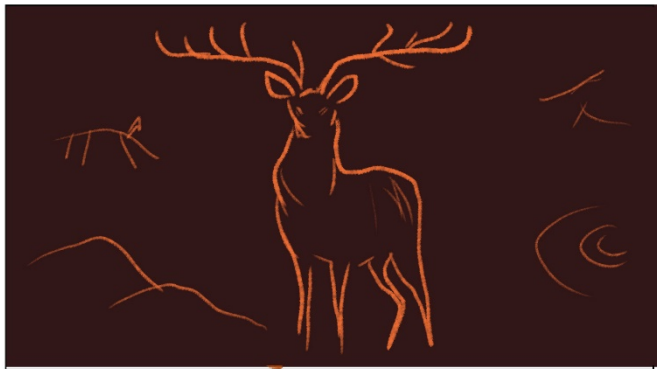
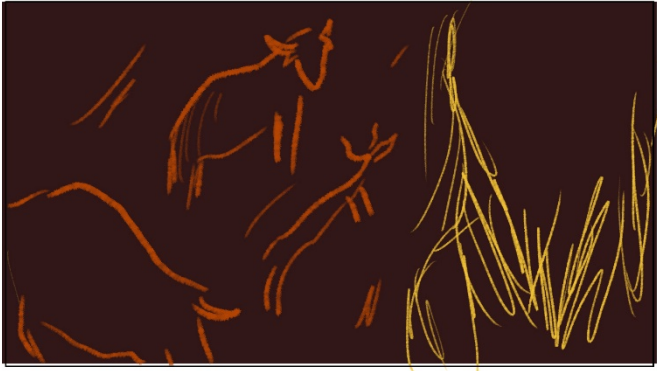

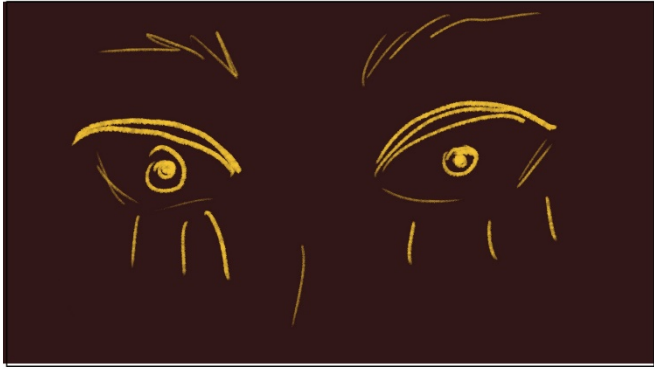

DJEVOJKA crta po zidu špilje s crvenkastim pigmentom zemlje.

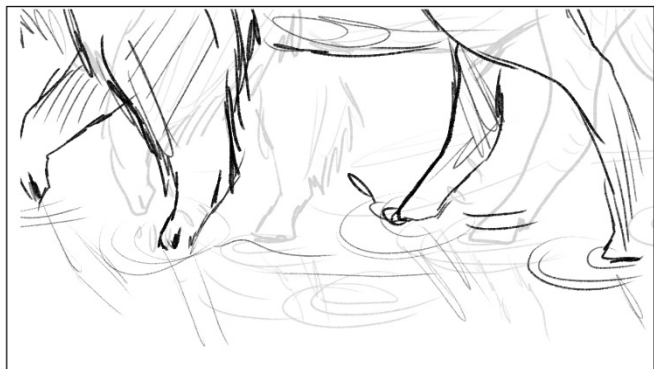

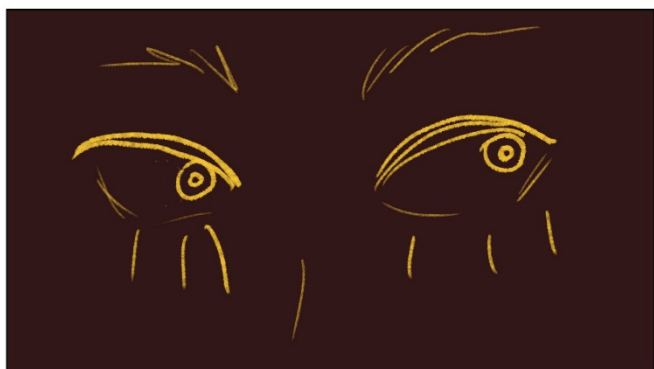

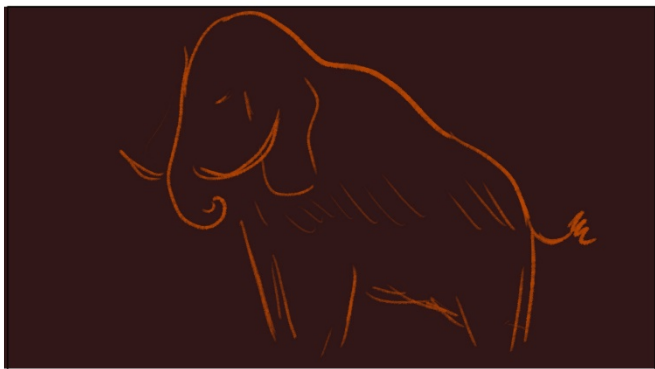

Statični crtež bizona.

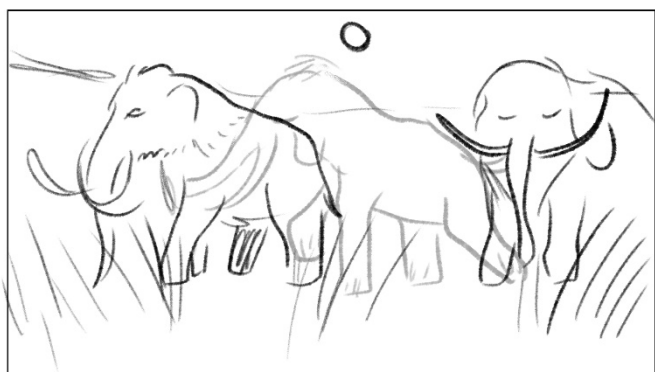

Bizon se kreće kroz vodu.

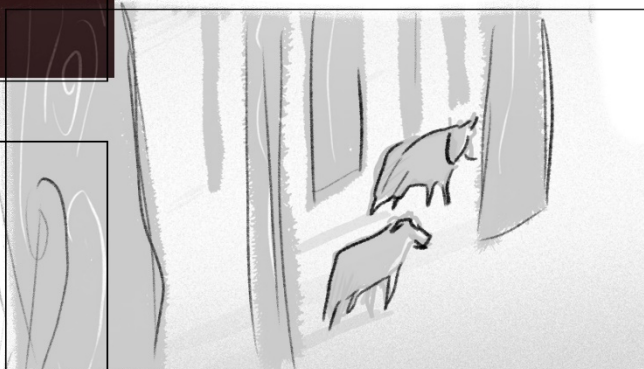
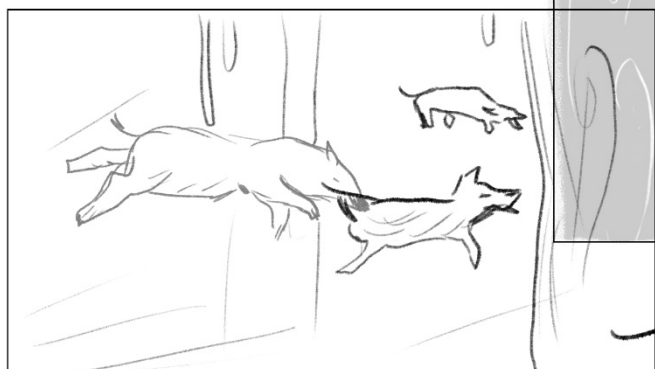
Statični crtež mamuta.

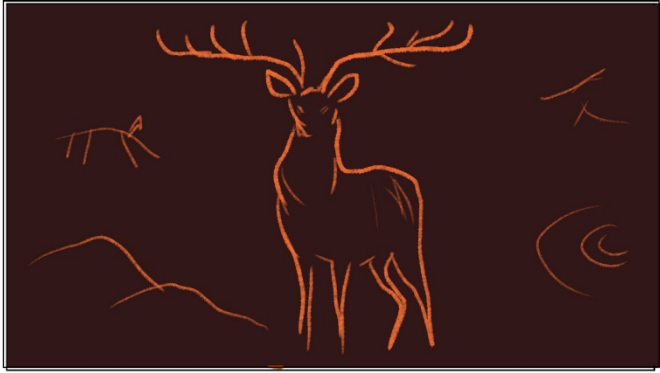
Mamuti se kreću kroz visoku travu.

Statični crtež vepra u trku.

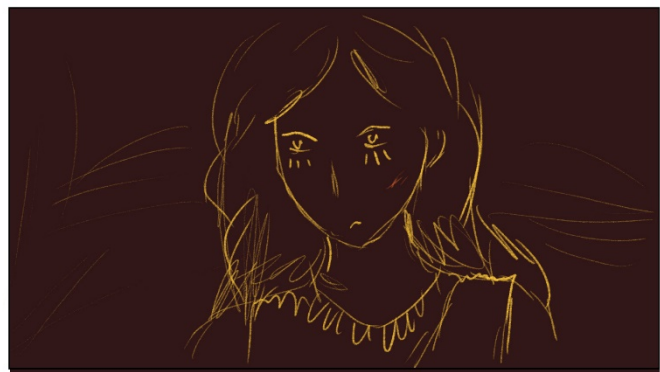
Prethodni kadar prerasta u kadar veprova koji trče kroz šumu.

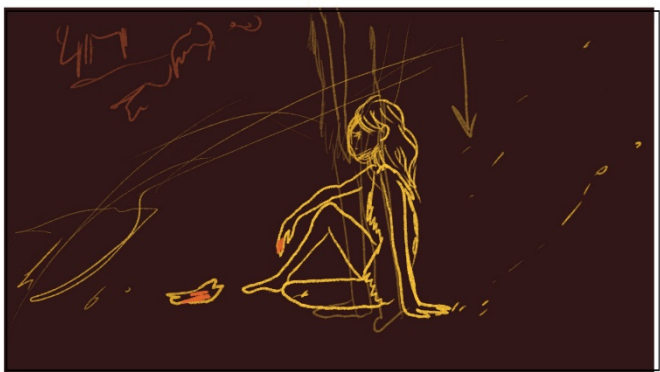
Statični crtež jelena.

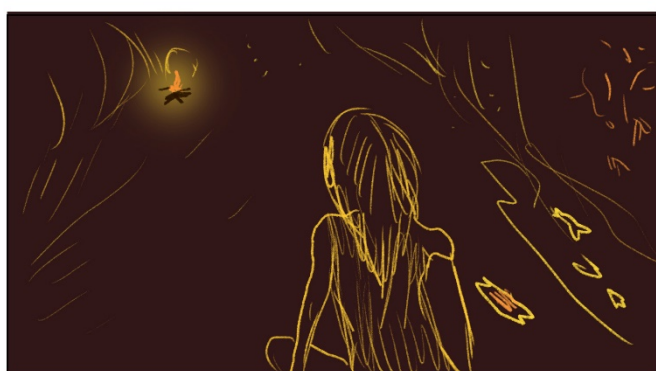
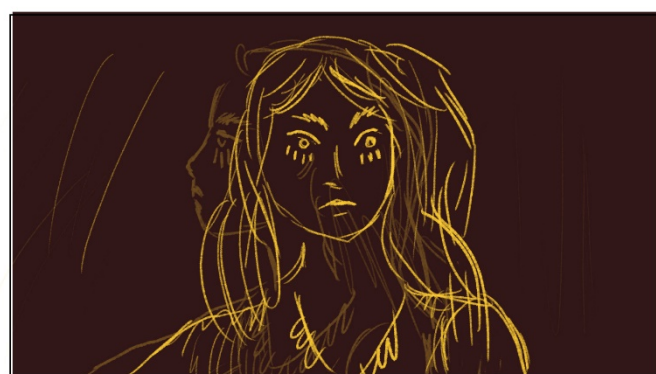
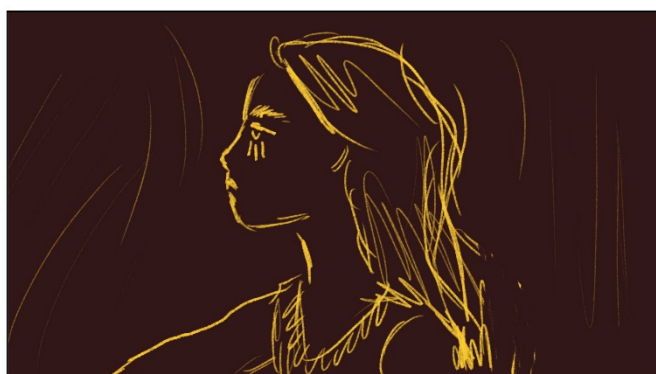
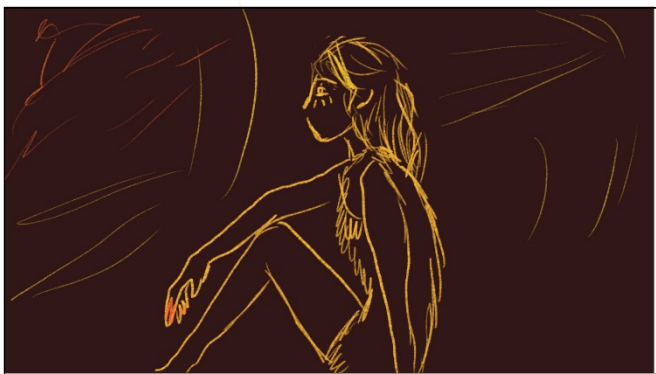

Jeleni u šumi pasu travu.

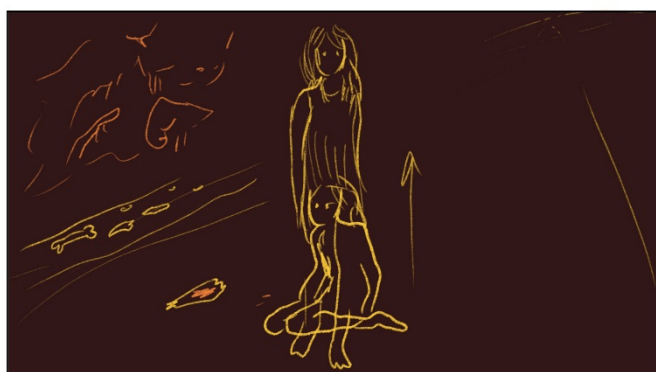

DJEVOJKA sjeda na pod, lagano frustrirana.

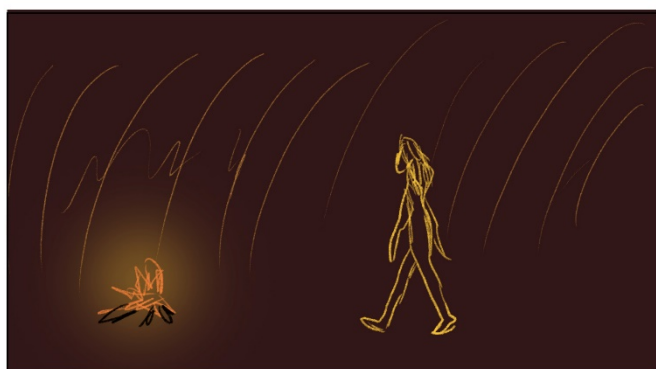
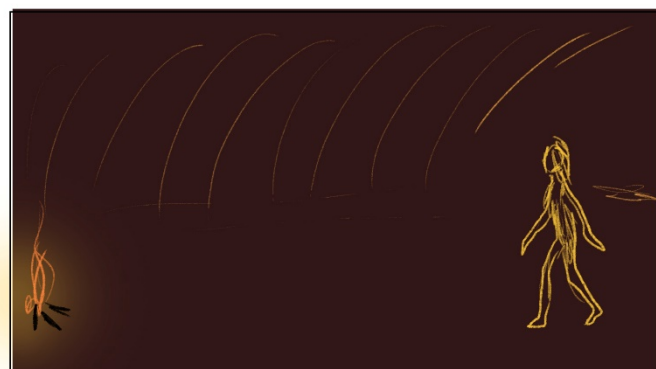

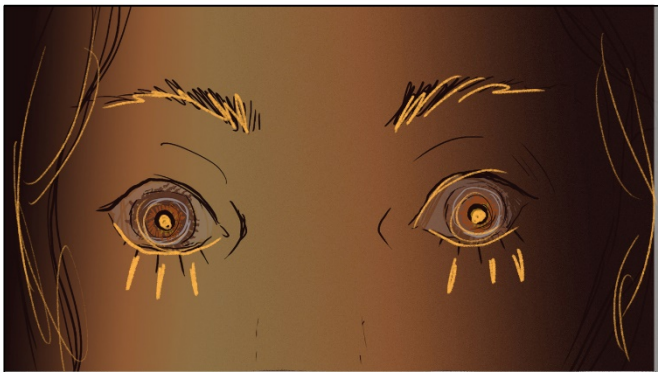

DJEVOJKA okrene glavu prema vatri koja gori na drugoj strani špilje, dublje u unutrašnjosti.

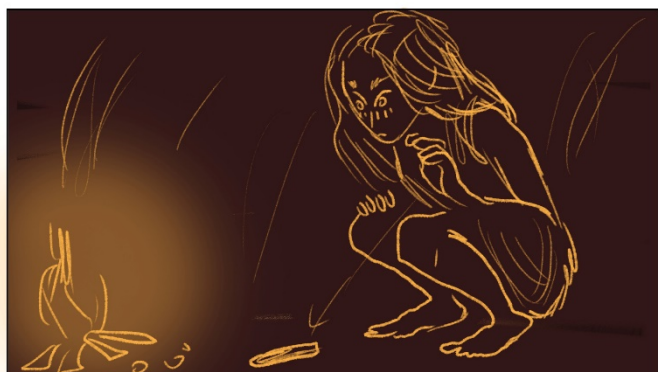

DJEVOJKA se ustaje i hoda
prema vatri.

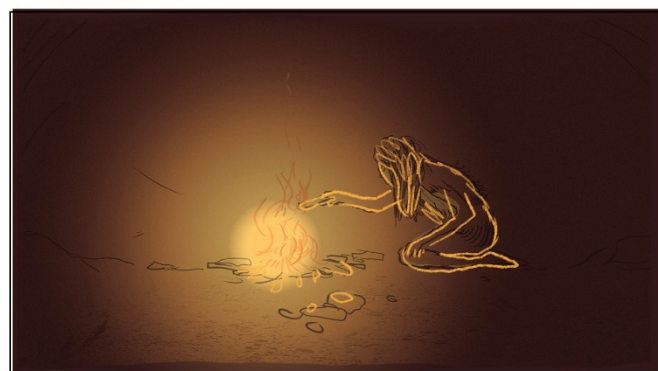

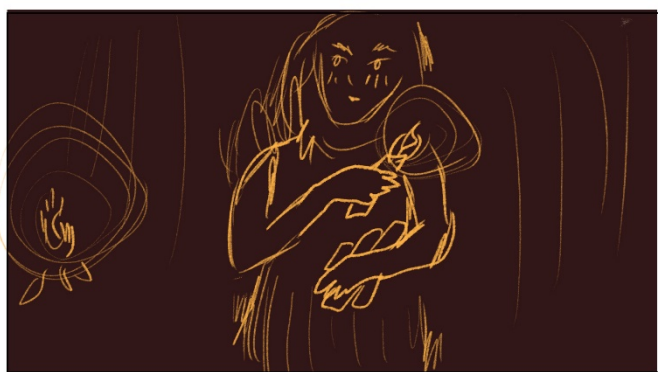
DJEVOJKA promatra vatru. U njenim očima, vatra gori, pleše. Zidovi špilje i kamenja blizu vatre trepere na njenom svjetlu, sjene se miču.

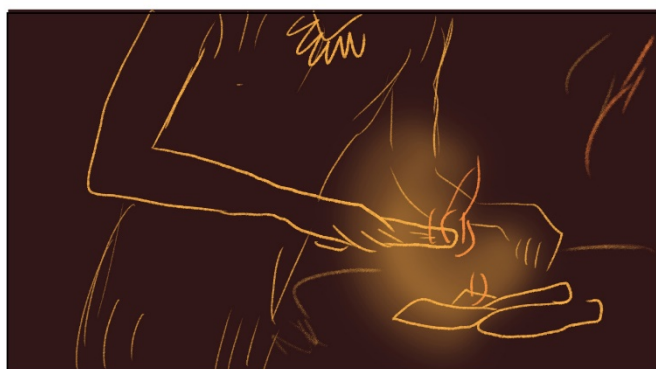
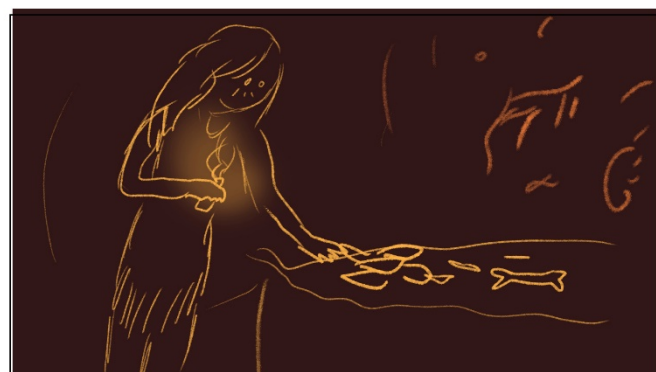
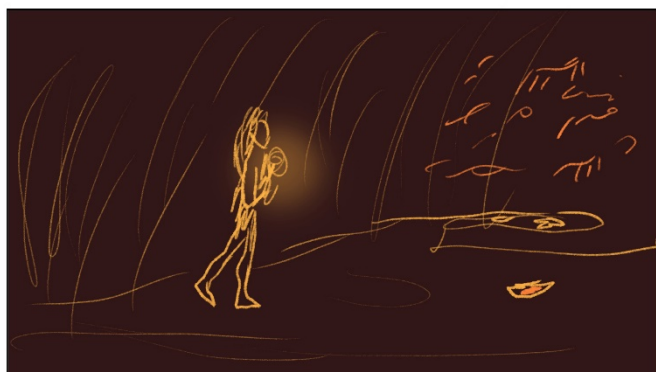
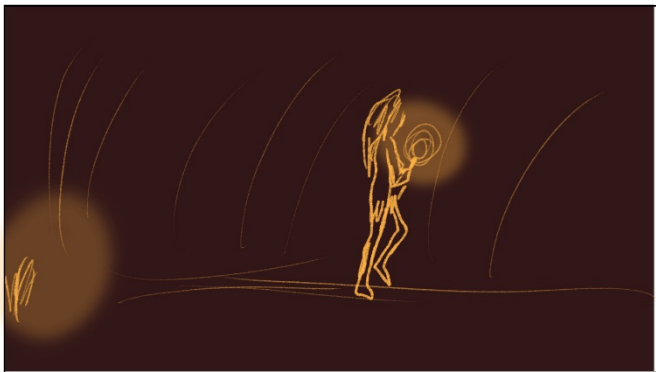
DJEVOJKA čučne do vatre.

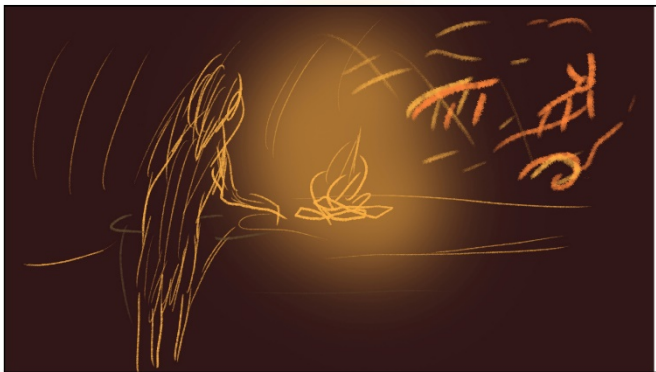
Saginje se, uzima komad drveta i pali ga.

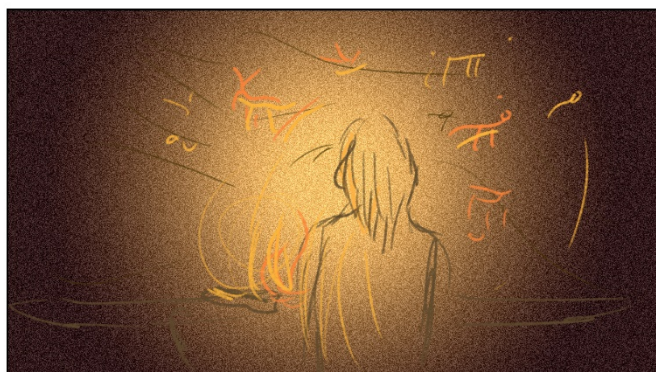
DJEVOJKA hoda nazad prema zidu po kojem je crtala.

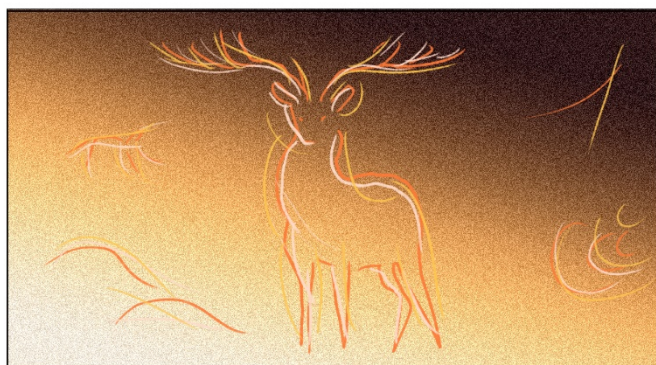
DJEVOJKA slaže drva i pali novu vatru, na kamen na kojem je našla posudicu-kost, ispod zida s crtežima.

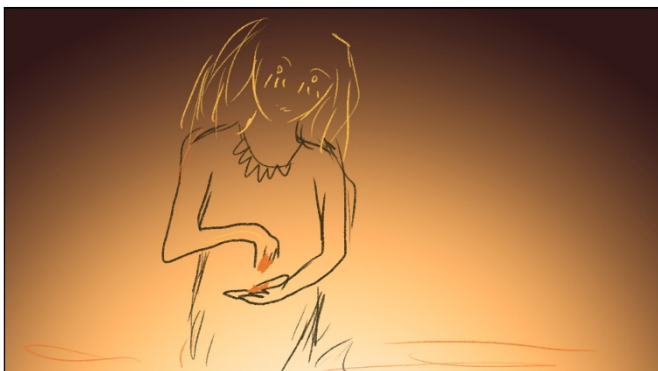

Nova vatra gori i zid s
crtežima svijetli, treperi.

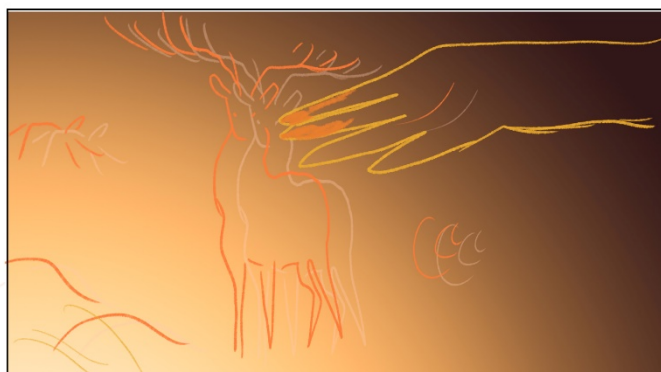

Crteži i tekstura kamenog zida
mijenjaju svoj intenzitet zbog
svjetla vatre.

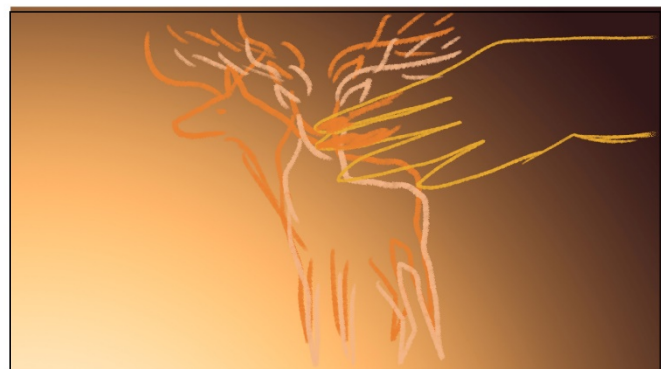

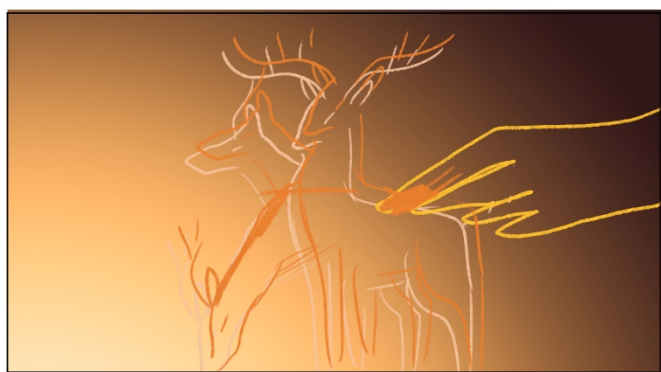
DJEVOJKA ponovno uzima crveni pigment.

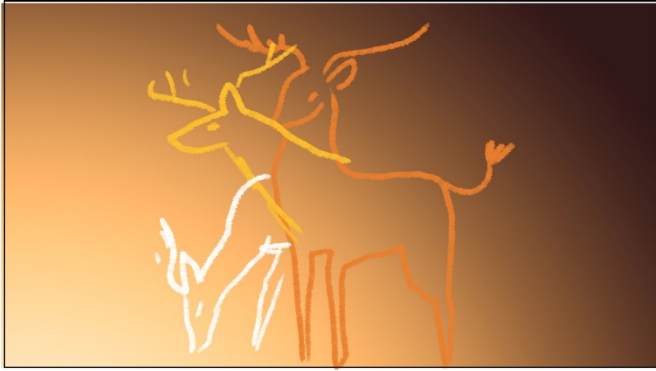

DJEVOJKA crta jelena malo pognutijeg vrata preko crteža jelena koji stoji uspravno.

DJEVOJKA crta jelena sasvim pognute glave preko prijašnjeg crteža jelena polupognute glave.

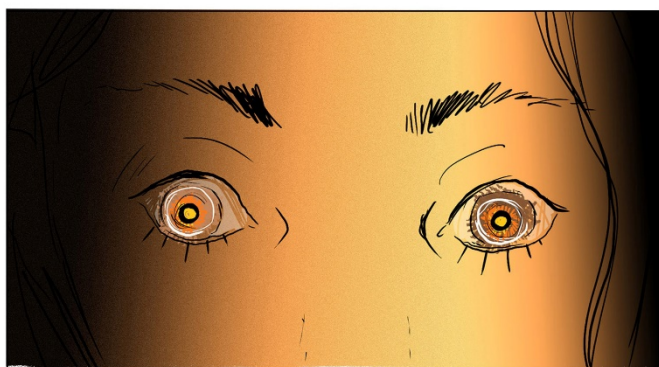

DJEVOJKA se udalji i pogleda u vatru, pa u tri faze crteža jelena. Zid treperi od svjetla vatre i crtež jelena koji je stajao uspravno sada izgleda kao da se kreće. Jelen se, u tri faze, na svjetlu vatre koja treperi, saginje i jede travu.

Jednostavna, trofazna animacija jelena prerasta u punu animiranu sekvencu. Linijske životinje nacrtane na zidu špilje se sada u potpunosti kreću. Trče, isprepliću se. Stil animacije je u početku linijski, potom prerasta u kompleksnije crteže - apstraktne i živopisne.

DJEVOJČINE oči se rašire.

KRAJ

VIZUALNI PREDLOŠCI

